

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 223.

V Ljubljani, v soboto 28. septembra 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Po končani borbi.

Z Dunaja, 27. sept.

Silna volilna borba, ki se je te dni vršila na Dunaju, je končana. Liberalni zmaj je poteptan in krščanski socijalizem gre na dan. V hudovitem boju so si antisemitje priborili 91 mandatov, dočim je liberalcem ostalo bornih 46. Vršiti se ima sicer še jedna ožja volitev v VII. okraju mej razupitimi liberalcem Frauenbergerjem in antisemitom Lehoferjem. Ta ožja volitev ima celo odločiti, bodo-li imeli združeni kristijani dvetretjinsko večino ali ne; vendar pa se sme že danes reči, da na celokupni rezultat ta jedina ožja volitev ne bo nič kaj vplivala. Sicer so še nedavno nekateri prenapeti židovski listi grozili in pretili s politiko abstinence, toda tako postopanje so obsojali celo oficijozni liberalni listi in včerajšnje volitve so dotičnim izvoljenim gospodičem

take muhe korenito in za vselej pregnale; izvoljenih je bilo namreč v prvem razredu precejšnje število liberalcev, ki abstinenco politiko odločno obsojajo in so pripravljeni, s sedanjo večino mestnega zbora delovati v to svrhu, da se mestu zopet povrne urejena avtonomna uprava. Mislimo v prvi vrsti liberalnega odbornika pl. Billinga, ki je baje predestiniran za drugega županovega namestnika in ima mej zmernimi liberalci jako mnogo vpliva.

Antisemitje so odslej gospodarji na Dunaju. Vsaj 90 sedežev mestne zbornice bodo zasedli združeni kristijani; njih neustrašeni vodja dr. Lueger pa bo zavzel mesto, na katerem se je še pred dvema letoma šopiril prvi župan Velikega Dunaja, jekleni voditelj liberalcev — dr. Prix! Še pred pol letom je imela liberalna stranka v mestni zbornici dvetretjinsko večino in danes je po nečuvni borbi vporabljač vsa poštena in nepoštena sredstva rešila komaj še polovico tega, kar je imela pred 1. aprilom t. l. „Fuimus Troes, fuit Ilium“ kličejo danes celo že liberalni listi in — prav imajo. Liberalna stranka je na Dunaju dogospodarila — „der Mohr hat seine Schuldigkeit nicht gethan, er kann gehen!“ Dunaju pa bodo sledile počasi posamične kronovine, sledila mu bode cela Avstrija, in nismo več predaleč od tistega časa, ko se bode zadnji liberalci podal v Abrahamovo — pardon — Rotšildovo naročje! Luegerjeva parola se bode vresničila: „Vun z liberalci iz mestnega odbora, vun ž njimi iz deželnega in državnega zbora!“

Smelo se sme trditi, da se v zadnjem času oči vsega naobraženega sveta obračajo proti Dunaju. Liberalni časopisi bi sicer radi tajili svetovno — zgodovinsko važnost dunajskih volitev; radi bi dokazali in prepričali svet, da vpliv teh volitev ne bode prekoračil ozemlja dunajskega mesta, da ne sme in ne more imeti premnogih posledic v dežel-

nem in državnem zboru. Toda zaman! Kdor si ne zakriva nalašč očí, mora videti in priznati, da se bode, ko se konstituirá novi mestni odbor, pričela nova doba v kulturnem razvoju dunajskega mesta, da — smelo trdimo — nova faza v kulturni zgodovini Avstrije! 17., 23. in 26. september 1895 pisali bodo vedno z debelimi črkami v povestnici naše cesarske prestolnice; zabeležila pa jih bode tudi občna zgodovina in kulturni historik poznejših dob izvajal bode od tod pričetek novega pojava v kulturni zgodovini — namreč krščanskega socijalizma v praktični obliki!

Dunaj je prvi veliki samoupravni organizem, kjer se bode poskusilo — vsaj deloma — praktično izvršiti teoretični krščanski socijalizem. Koliko se bode v resnici dalo doseči, koliko od krščansko-socijalnega programa se bode zares izvedlo in koliko ne, o tem si danes še ne moremo usojati nobene definitivne sodbe. Toliko pač smemo reči, da ima dunajski mestni odbor po bržkar dovršenih volitvah mnogo pogojev, iz katerih se pač da sklepati na to, da se bode krščansko-socijalni program dal kolikor toliko srečno in uspešno izvršiti. Krščansko-socijalna stranka šteje v svoji sredini prav lepo vrsto dičnih in odličnih mož strokovnjakov-učenjakov, ki bodo sigurno vse svoje sile napeli v ta namen, da rešijo sebi in svojemu programu čast, da pokažejo svetu, da krščanska ideja je še danes agilna, da je še danes, kakor pred stoletji, vporabna, in ne samo vporabna, temveč jedino rešilna!

Dodaj se nam, da mislijo dunajski krščanski socijalisti idejo krščanske pravičnosti v prvi vrsti izvrševati i napram svojim najhujšim nasprotnikom, dunajskim liberalcem. Zdi se nam, da to smemo posnemati iz „Deutsches Volksblatt“, ki piše kakor

LISTEK.

Pismo.

Gospod urednik!

Ali poznate rožo, katero je naš narod krstil z imenom: „dobra misel“? — Šopek iz teh rož bi Vam rad danes poslal. Ako Vam šopek diši, na mizo ž njim, ako ne, pa v koš ž njim, kjer se ga bo razveselil vsaj kak — vegetarijanec.

Igra na Dunaju je torej končana! Ko sem čital o njej, spomnil sem se otroških let, ko smo se igrali doma otroci in mej drugim tudi „rihterja bili“. Prav to igro, če smem verjeti imenom, so igrali na Dunaji pri občinskih volitvah, kjer so tudi „Richterja“ bili in celo — ubili. — To Vam je morala biti igra! Na obeh straneh je vladala neka drzovitost, neka „noble hardiesse“, ki je kazala, da se gre v tej borbi za življenje in smrt.

Ob takih prilikah se ljudje in stranke rade pokažejo v svojih značilnih potezah. Krivonogi krivonosi so kazali posebno svojo ljubezen do kristijanov; spomnil sem se, občudujoč to njih ljubezen, besed Tacitovih: „Proprium humani ingenii odiesse, quem laeseris“.

Tudi drugo značilno lastnost so ljudje pokazali ob tej priliki. Na misel mi je namreč prišla prislovica: „L'homme est un animal, qui crache“, človek

je žival, ki pljuje, ko sem čital v židovskih listih nastopno filosemitsko pravljico: Neki žid se je priplazil v sobo antisemitskega agitacijskega odbora. Antisemiti vohuna spazijo ter se zbero takoj v posvet, kaj storiti z grešnikom. Sklenili so odpreti mu usta ter s pljunki kaznovati njegov novic žejni jezik. Ali je na tem kaj resnice, ne vem, le to smem trditi, da so Francozi za svojo prislovico gotovo imeli veljaven povod.

Človek je žival! — Koliko truda so imeli darvinisti, ko so v potu svojega obraza dokazovali ta stavek, a ga vendar niso dognali. Nov argument za svojo domnevo dobili so lahko na Dunaju. Tam so namreč židovski listi povodom za-se neugodnih volitev pisali, da so antiliberalni volilci „politične živali“, ki žive najraje „v čedah“, slepo sledeč svojemu vodniku. Te vrste živali niso imele razuma, ker niso hotele iti za krivim nosom; niso imele srca, ker se niso dale pohoditi krivim nogam, najbolj pa jim je nedostajalo takta, ker so v tako številnih čedah hiteli za — antiliberalci. — Dunajčan je politična žival, tako dokazuje dunajska židinja, pa še le od tedaj, ko je hrbet obrnil židovsko-liberalni prosveti. — Gotovo veljaven dokaz za darvinizem!

Gospod urednik! Svet se povprašuje, kaj je bil oni talisman, s katerega pomočjo se je Dunaj rešil židovskega trinoštra. Morda tudi Vam ni znau? —

Zato ga Vam tukaj jaz razodenem. Iznašla ga je Luegerjeva prijateljica, židovska „Presse“. Kakor ta vedeževalka, ki zajema svojo modrost iz talmuda, pripoveduje, napravil je dr. Lueger neke posebne vrste pijačo za svoje volilce. V pravem razmerju je namreč zmešal blagoslovljeno vodo in petrolej v omamno tekočino, katero so srkali njegovi somišljeniki in vsled tega kar trumoma rasli iz tal in hiteli na volišče, odločevati zmago kristijanov. Blagoslovljena voda in petrolej ali kakor bi rekli: jezuitski najemniki in dinamitardi, to je ona skrivnostna zveza, ki je po mnenju židovskih žurnalistov Dunaj izročila v roke kristijanov.

No za dinamit se ne čudimo, da ima tako moč v sebi, toda petrolej!...

Oj blaženo hudičevo olje, da imaš tudi ti toliko moč v sebi. Kedo bi ne bil vesel te tvoje zdravilne moči. Niti tvoj največji čestilec P. Celzij v Kamniku, kateremu si univerzale proti vsem mogočim boleznim, ni poznal te tvoje zdravilne sile. Akcije za petrolej zato pe tovarnah rasejo in ni čuda, da se je petrolej v zadnjem času zelo — podražil!

Gospod urednik, tudi pri Vas se pripravljate za volitve in ugibate baje na vse strani, kako in kaj. Menim, da sem Vas sedaj rešil iz vseh zadreg, ako znate napraviti iz omenjenih tekočin tečno pijačo. Toda uspeh je odvisen od tega, da ste tekočini v

sledi: „Časi boja so minuli; kmalu se bodo volitve agnoscirale in po večmesečni interrupciji v avtonomni upravi se bode mestni odbor zopet zbral, da si izvoli najpreje svojega glavarja. Potem pa pride čas resnega delovanja. Antisemitska stranka bode — naj jo nasprotniki zasmejujejo kolikor jim drago — dokazala, da svojim volilecem ni dajala praznih obljub, temveč da ima resno voljo, jih tudi izpolniti. Pokazala bode, da ne pozna nikakega terorizma napram liberalcem, temveč da bode vpoštevala in izpolnila vsako njihovo dostojno željo. Ako bode liberalna stranka hotela sodelovati v prid prebivalstva, potem se jej iz zgolj strankarsko-političnih ozirov ne bode delalo nikakih zaprek. Proti pametni in stvarni opoziciji nobena majoriteta, ako ne hrepeni po brezmejnem gospodstvu, ne more imeti nikakih ugovorov.“

Ako se bode krščansko - socialna stranka baš kar navedenega principa držala vseskozi in povsodi, potem jej pač že a priori smemo častitati k obilnemu vspehu; kajti krščanska pravičnost in ljubezen morata obroditi dober sad!

Da bi se delo, ki se je tako lepo pričelo, če možno še lepše dokončalo; da bi žarno solnce vzbujajočega se krščanskega mišljenja s svojimi ogrevajočimi in oživljajočimi žarki bednemu človeštvu iz zmot in zmešnjav današnjega lazi-liberalizma in njegovih potomcev pokazalo pot do pravega napredka, do prave naobrazbe, do prave slobode in resničnega bratoljubja — v to kličemo dunajskim prvakom krščanskim socialistom:

Quod bonum felix faustum fortunatumque sit!

Črne bukve kmečkega stanu.

15. Slovanska organizacija.

b) Ruski mir.

(Dalje.)

Peter je pa potreboval plemiške pomoči in hotel se jim je prikupiti. Dal je popisati ljudstvo, ne menéč se, ali je slobodno ali tlačansko, in je izročil grajščakom v last. Ti so jeli odslej trgovati z njimi, kakor z blagom; prodajali so jih in kupovali kot živino. Rusko izobraženstvo je vedno bolj »napredovalo«. Prve vzore je dobilo v nemškem protestantskem - skeptičnem duhu, ki ga je že Peter prikoštnaril na svojih pustolovskih potih. Ti vzori so se lepo dopolnili s francoskimi materijalističnimi, golega vživanja polnimi idejami vzlasti za časa velike grešnice Katarine II.; ruska gospoda je morala vsled tega v zadovoljevanje svojih strastij še mnogo bolj tlačiti kmete. Razstoj mej tlačani in grajščaki se je tako vedno večal. Petrovo delo je zorelo in rodilo v nravnem, umstvenem, socialnem in političnem oziru — gnjilobo. Narod je postal samo — državni materijal po tistih načelih, ki vladajo tudi pri nas. A ta materijal je imel tudi svoje misli, ki niso bile vselej prijazne gospodi. — Pričelo se je revolucionarsko gibanje, kateremu so začetkom

našega stoletja na Nemškem se izučivši ruski mladenci podali iz Neglovega modroslovja tudi nekakšen znanstven temelj.

Ruski aristokratje so z mnogobrojnimi vzgledi naučili demokrate, kako se spoštuje oblast, kako se dela s carji.¹⁾ Zgodovina nam priča, da so dobro umevali svoje učitelje. Vendar nas to ne plaši. Vkljub vsemu temu je Rusija jedina država, ki ima za svoj temelj krščanstvo.²⁾ Šola je pod cerkvenim vodstvom; versko življenje prepleta družabno. Od prvega državnega dostojanstvenika do zadnjega prostaka mora vsak izpolnovati svoje verske dolžnosti in o Veliki noči se izkazati s spovednim listkom. Nikakor sicer ne preziramo žalostnih ločinskih spletk v ruski cerkvi, njene uradne strplosti in skvarjenosti, vendar pa brez ovinkov smelo trdimo, da je rusko ljudstvo v svojem jedru dobro krščansko — katoliško. Razkolno je samo uradno, v birokratičnih zapisnikih vsled sile svojih carjev, ne pa v prepričanju. V tem smo jednega menenja z blagim Solovjevom in ne morejo nas omajati učenega dalmatinskega frančiškana dr. Markovića nasprotni dokazi. Navedimo vsaj jeden vzgled, da je naše menenje pravo.

Pred nekaj leti je priobčeval poljski »Czas« pisma ruskih združenih kmetičev, ki so jih surovi uradniki pregnali v orenburško pokrajino. V ti pokrajini je bila tedaj samo jedna cerkva katoliških naseljencev latinskega obreda, kateri gotovo niso mogli nič vplivati na tamošnje ljudstvo. V teh pismih, ki jih ima v izvirniku v svoji lasti krakovski vseučiliščni profesor dr. Chotkovski, bemo mej drugim, kaj so katoliškim pregnancem govorili orenburški kmetje. »Mi smo tudi imeli pravo vero,« tako so dejali, »pa s silo so nas višji odtrgali od nje. Mi vemo, da imamo v Rimu svetega očeta, ki je jedini od Kristusa postavljen, da je nad vsemi kristijani.«

Sodimo, da zadostuje ta dokaz. Posvetni oblastniki in brezznačajni pohlepni svečeniki imajo na vesti »uradni razkol«. Bog, ki preiskuje in obisti, jih pozna, pozna pa tudi nesrečno ljudstvo, ki je po birokratičnem potu izgubilo svoje pravo katoliško ime.

Leon XIII., njegov sedaj vladajoči namestnik na zemlji, hoče pomagati temu ljudstvu in po njem — Evropi. S posebno ljubeznijo oklepa v svojem srcu Slovane in izmej nebrojno biserov njegov del se leskeče kot sojni demant njegova skrb, da se zopet zjedini razkolna cerkev z Rimom. Zadnji

¹⁾ Neki ruski plemič je v Mihajlovi palači v Petrovem gradu razkazoval grofu Herbertu Münsterikemu kraje, kjer so bili umorjeni ruski carji. Ko mu je pokazal mesto, kjer je bil zadavljen Pavel I., je začuden zavzdihnil. Ruski dostojanstvenik mu pa reče: „Mais mon Dieu! Que voulez — vous, monsieur le comte? C'est notre magna charta: la tyrannie tempérée par l'assassinat.“ („No, za Boga! Kaj pa hočete, gospod grof? Taka je naša konstitucija: samosilstvo oblačeno z zavratičnimi umori.)

²⁾ Primeri izvrstne članke Ignacija Kralja v „Rimskem Katoliku“ 1891, 1892, 1893, in jezuita Alex. Baumgartnerja potopis v „Stimmen aus Maria Raach“ 1892.

»Rimski Katolik.«³⁾ v izbornem drugem članku pojasnjuje to skrb in po pravici sklepa iz raznovrstnih znamenj, da ne bo zastoj in da že lahko zapojemo: »Zora zori, beli dan se snuje — In v puščavi zopet Leo kraljuje.«⁴⁾

Oživljenega katoličanstva je pred vsem treba Rusiji, da vzmore socialno-kulturno nalogo, ki jo ji nalaga božja Previdnost. Zjedinjenje Rusije z Rimom je jedna prvih točk v rešitvi socialnega vprašanja. Slovanske organizacije zlati genij vstane potem in zavlada v mir in sreči Evropi.

* * *

Žalostno se glasi sedaj zgodba nekdanj krepkega jugoslovanskega kmečkega stanu;⁵⁾ tudi ruskega kmetiča črne bukve so vsak dan bolj popisane, a zdrave natore moč in božja milost, ki jo podpira, sta neporušljivi. Da ohranimo prvo, delajmo, žrtvujmo se. Da si izprosimo druge — živimo krščanski in molimo! (Dalje sledi.)

³⁾ »R. K.«, 3. zv., 1895.

⁴⁾ »R. K.«, 1893, str. 2.

⁵⁾ Prim. lepe besede Jov. Hranilovića (Žumberačke elegije. Križevac 1886, str. 34) o hrvaškem kmetu:

„Zadruga mu njekoč jedna
Krov in hranu barem dala,
Al zakona ruka hladna
Zadruga mu potrgala;
S njom i njegva padla sreča
Nikad več se vratit neče.
Hrpa kuća sve to veća,
I kamenje sve to veće.
Njekoč šume bujne, stare
Te vrleti opasaše
Hraneč ovce i ovčare,
Što sin čare opjevaše;
A sada, kud oko krene,
Posječeno drvo tu je,
Što branjaše gole stiene
Od gromova i oluje.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. septembra.

Katoliški shod v Št. Politu. Tekom meseca oktobra se bode vršil katoliški shod v Št. Politu. Mnogoštevilni pripravljalni odbor je izdal nahušeno pisan poziv, v katerem v kratkih pa čvrstih potezah riše obupno stanje kmečkega, obrtniškega, trgovskega in delavskega stanu. Vsi stanovi propadajo pod težo bremen in v obupnem boju za obstanek. Liberalizem je obetal zlate gore, a povsod zapušča razvaline. Socialni demokratje pa skušajo zopet vkleniti človeštvo v staro suženjstvo. Katoliško krščanstvo je dalo delu čast, lastnini svetost, družini trdnost, rokodelstvu blagost, kmetu prostost, vsem stanovom njihove pravice. Človeštvo zapušča križ ter leži pred zlatim teletom. Nazaj torej h Kristusu, k pravi veri. Na shodu v Št. Politu naj vodniki ljudstva s pogumno besedo odkrivajo bedo in potrebo prebivalstva, da zvedo o njej tudi na višjih mestih. Na shod naj pride vsakdo, kateregakoli stanu, konservativec ali krščanski socialalec, kajti vse veže jedna vera, jedna ljubezen do domovine. V jedinosti je moč in zmaga.

pravem razmerju mej seboj. Miligram jedne preveč ali premalo in vse je — skaženo. Za tako delo bo strokovnjak Vaš tovariš „Narod“, ki je prehodil vse kleti vseh ljubljanskih beznikarjev in povsod v sodih mej vinom, vodo in lesom našel pravo razmerje.

Ker sem že pri vinu, naj še nekaj omenim o Vašem „cvičku“. Akademsko ferijalno društvo „Cviček“ je napravilo svoj letni shod v slovenski prvostolnici. Tam seveda so reševali domovino. Mladi so molčali in poslušali, starejši so govorili, tisti pa, katerih ni bilo zraven, so za oboje mislili. In tako se je zgodilo, da so častite stare „hiše“ že osivele in obletele govorile v imenu „bodoče inteligencije“, kamor so seveda i sebe v sedanjosti prištevale, da hočejo tako uspešno in vstrajno delovati za blagor mile slovenske domovine, kakor sedaj praznijo posode rudečega cvička. Taka navdušenost je potrebna v prvostolnici slovenski, kjer se je obhajala tudi sedanska slavnost. Vi, gospod urednik, ste to zamolčali, a meni je znano, da je pred večerom slavnosti bitke pri Sedanu napravil nemški „turnverein“ posebno slavnost, pri kateri je drd. Hans Janesch proslavljal pomen bitke pri Sedanu. Ta nemško-nerodni govor in mejnarodni cviček sta tako navdušila mlado nemško gospodo, da je, ne vem, ali stojte ali leže pela pesem o straži ob Renu, pa se streznena vzbudila le ob bregovih lene Ljublanice.

Ta kozmopolitični „cviček“ je nedavno tudi

spravil v dotiko akademike društva „Cviček“ in „Heuriger“, ki so se v tako lepem soglasju zabavali, da tega ne bodo z lepa pozabili. — Za sedaj se moram posloviti od te nadobudne mladine, le to pripomnim, da sme domovina s ponosom gledati na njeno in na svojo bodočnost.

Menim, da je prav, ako sedaj nevarno orožje dovtipa skrijem v nožnico previdnosti in obmolknem. — Kader treba, se zopet oglasi Vaš

O—v.

Brezbožne sile.

(Dalje.)

Zato dobi v 33. stopinji „najvišji generalni veliki nadzornik“ meč z besedami: „Častitljivi vitez in brat! Smrtno orožje polagamo v Vaše roke; ne rabite ga proti bratom, razven če kateri izda našo stvar. Rabite ta meč zoper zločinske okrutnike, morilce našega častitljivega Jakoba Molayskega (tako se imenujejo katoličani), to je: zoper sovražnike našega reda.“

A ne le z besedo, tudi z dejanjem se utijo in vadijo framasoni umora. Prva priprava je, da se framasonu vlije divje sovraštvo do nasprotnikov v srce, druga, da se uči brezpogojne pokorščine, tretja, da se mu iztrga iz srca nravnost. Potem je „vitez kadoš“^{*)} zrel za svoj posel. Pri vsprejemu v de-

^{*)} „Kadoš“ je hebrejska beseda, ki pomeni svetnika.

veto stopinjo mora „izvoljeni“ prebosti dve umetni glavi pod spodnjo čeljustjo. To je najnavadnejši način umora pri framasonih. Navadno je namreč framasonskim žrtvam prerezana vratna žila. Pri naslednjih stopinjah mora se vihteti nož nad smrtno glavo. V 30. stopinji, v kateri še le framason postane „vitez kadoš“, pa se vrši ta ostudni obred:

V „črni sobi“ je na odru raztegnjena živa ovca: na levi strani je gladko obrita. Usta so ji zavezana, da se ne more oglasiti. Zraven odra pa neki br. . . posnema stokanje človeka, kateremu so zamašena usta. Br. . . , kateri se daje ordinirati za kadoša, ima zavezane oči, tako da ničesar ne vidi. V tej situaciji govori „veliki mojster“ ta obredni govor:

„Brat! Ko si vstopil v stopinjo „izvoljenih“, maščeval si se simbolično za smrt Hiramovo. Danes pa ne boš več klal le mrtvih lutk ali vrtal z nožem davno mrtvih črepinj. — Ti veš, da ga ni ustava, bodi tudi najboljši, kateri nima izdajalcev. Neki zločinec iz naše delavnice je pred kratkim izdal našo sveto stvar in posrečilo se nam je, da smo ga vjeli. Tukaj leži; njegova zadnja ura je odbila. Ali slišiš togotno stokanje? Dobro vé, da ne more uiti kazni. — Brate, pri današnjem vsprejemu te doleti čast, da ga kaznuješ po pravici. Potiplji najprej z roko mesto, kamor mora zadeti tvoje bodalo, da se ne bo tresla tvoja maščevalna roka.“

Zveza med Mladočehi in nemškimi liberalci? „Neues Wiener Tagblatt“ priporoča pomiloščenje omladinistov, preklic izjemnega stanja za Prago in spravo med Nemci in svobodomiselnimi Čehi. Te dve stranki bi vrgli ob tla za vedno vse nazadnjaške moči. Mladočehi in nemški liberalci bi bili skupna armada evropskega napredka, koristili bi deželi in državi. — Dasi je med Mladočehi mnogo življev, ki se bratijo z židovskimi liberalci, vendar dvomimo, da bi se Mladočehi zvezali s stranko, ki ima v politični zgodovini največ grehov na vesti in v bodočnosti popoln polom.

V angleškem časopisju je opaziti dvojni tok; prvi namreč udarja po turški vladi radi armenskega vprašanja, drugi pa hvali ljubeznivost Rusije. „Daily News“ so zvedele iz Carigrada, da se je zahvalil sultan knezu Lobanovu, ker je nekoliko olajšal angleške zahteve gledé Armenije. Knez Lobanov je pa baje odgovoril, da one tri velemoči sedaj ravno tako jedino postopajo, kakor so poprej. Dalje poroča omenjeni list, da so poslali dotični poslaniki zopet strogo noto na turško vlado, v katerej zahtevajo zadostila za v maju tega leta v Džedi izvršene napade. Konečno navajajo „Daily News“ neko brzujavko iz Filipopla, v katerej se izraža veliko začudenje, zakaj niso imenovalle evropske velemoči svojega podkralja za Armenijo. Po pravici se pripomni koncem tega poročila, da se s turške strani armensko vprašanje tako slika, kakor bi ga jedino le evropske velemoči osirale.

Petindvajsetletnica osvobojenja Rima. Neki katoliški list je predlagal povodom narodnega praznika sledeči ironičen program: 17. sept.: obisk mestne blagajnice, v kateri je bilo l. 1870 1½ mil. lir prebitka, mej tem ko je danes 200 milijonov dolga. 18. sept.: obisk državnih ječ in kaznilnic, v katerih je dvakrat toliko kaznjencev, kakor jih je bilo l. 1870, in ki so natlačeni kakor slanki. 19. sept.: Shod vseh italijanskih županov na kapitolu, da vpo-gledajo v zapisnikih sledeče točke: a) neprestano naraščanje meščanov, ki potrebujejo ubožnega lista, b) vedno manje število voznikov in poslov, c) zvišanje tržnih cen v Rimu za najpotrebnejša živila, posebno za moko in kruh, v primeri s cenami po drugih trgih. 20. sept.: shod pri Pijevih vratih, h katerim so povabljeni vsi brezdelni in lačni postopači s svojimi starimi, ženami in otroci. V prvo vrsto se postavijo vsi bankeroterji, tem slede vsi brezumneži, goljufi, oderuhi itd. V zadnji vrsti stoje obrtniški vitezi, ki so prišli v letu 1870 v Rim in se odlikovali po svojem dolgotrpnem poslu. Tem se pridružijo bombardisti iz Monte Citorio itd. Potem se zapoje delavska himna, godbo obskrbuje gospod dinamit. Popoldne se obiščejo vse one krasne vile, katerih več ni, vse hiše brez stanovalcev in razpadla poslopja. Dalje vse jame in skrivališča roparjev, ponarejevalcev denarja itd. Zvečer se ta poslopja električno razsvetle. Pred predorom se slovesno postavi velikanski steber iz ponarejenih mejnic, dolžnih pisem in pobotnic; temelj obstoji iz ponarejenega

niklovega in papirnatega denarja. 21. sept.: Vožnja po Tiberi, ki je postala neplovna; zvečer se razsvetli kolizej, čegar tla so pognojena s krvjo mučnikov, katera so pa sedaj onečaščena in mlaki podobna. 22. sept. se obiščejo razne banke, ki so prenehale z vplačevanjem. Od 23. sept. do 1. okt. se bodo vršile zasebne slavnosti. Pri tej priliki se bodo primerjale sedanje in nekdanje razmere. Obiskali se bodeta bolnici sv. Roka in sv. Trojice, ki več ne obstojita, dalje bolnica sv. Duha, ki je bila nekdanj največja na svetu in je sedaj skoro popolno zginila. Tu se sedaj onečaščajo usmiljene sestre in se krade bolnikom perilo. 2. oktobra se prebero vsa časnikarska poročila in spisi liberalnih pisateljev. — Konečno se bodo vdeleženci vrnili na svoj dom in pri oknih gledali, kaj se bode zgodilo na dan poslednje sodbe. Poleg tega si bode vsak lahko ogledal prvo nadstropje v palači Borghese, kjer je glaven sedež prostozidarjev.

Tedenski koledar.

Nedelja, 29. sept.: 17 pobink. evang. O največji zapovedi Mat. 22. Mihael nadang. Ponedeljek, 30. sept. Feromin spoz. Torek, 1 okt. Remigij šk. Sreda, 2. okt. Julijan m. Četrtek, 3. okt. Kandid m. Petek, 4. okt. Frančišek Seraf. Sobota 5. okt. Placid in tov. m. m. Lunin spremin: Šip 3. ob 11. u. 45 m. po noči. Solnce izide 1. okt. ob 6. u. 3 m.; zaide ob 5. u. 35 m. Dan se skrči v oktobru za 1 uro 35 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. septembra.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Gospodje: Jožef Gregorič, kapelan pri Sv. Trojici, gre kot župni upravitelj na Vrh pri Idriji; Anton Jemec iz Suhorja kot župni upravitelj v Podlipo; Matija Novak iz Semiča kot župni upravitelj na Poljanico; Alojzij Šarec iz Planine kot kurat na Suhorje in Frančišek Traven je postal v Dobropoljah prvi kapelan. — Novo sta postavljena gospoda Viljem Mlejnik kot kapelan v Starem Trgu pri Kočevju in Viljem Paulus kot kapelan v Planini. — Razpisana je župnija Altlag (Stari Log) v kočevski dekaniji do 13. oktobra.

(Posvečevanje.) Prevzv. gospod knezoškof ljubljanski so danes ob ½ 8. uri v mašnika posvetili kapucina reške pokrajine o. Gabriela Mežnaršič-a, ker so bili škof krški Sterk, ki so bili prvotno zato naprošeni, v tem času zadržani.

(Šolska vest.) Na mesto g. nadučitelja A. Zumer, ki je imenovan okr. šol. nadzornikom, je g. Jos. Maier poverjen z vodstvom prve mestne deške šole v Ljubljani.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Nadučiteljsko službo v Koč. Reki je dobil tamošnji učitelj g. I. Ostermann, nadučiteljsko mesto na Premu g. Jos. Kostanjevec na Colu, učit. mesto v Adlešičih gosp. Fr. Koller na Dobu, učit. mesto v Tržišču Fr. Skulj

v Vel. Dolini, četrto mesto v Postojni g. Al. Sachs v Vipavi, drugo mesto v Košani gđ. V. Puppis, drugo mesto v Spod. Idriji gđ. I. Susteršič, drugo mesto v Sturji gđ. M. Mahorčič. Na prvi mestni deški ljudski šoli je ustanovljeno deveto učno mesto.

(„Zopet jeden“ — ka-li?) Zanimiva sodnijska obravnava vršila se je včeraj, 27. t. m., pri tukajšnjem deželnem kot vsklicnem sodišču. Na zatožni klopi bili so naslednji cerkniški občinski odborniki in podžupani, in sicer: Janez Oblak iz Grahovega, Franc Remšgar iz Žerovnice, Franc Zagorjan, poštar v Cerknici, Anton de Schiava iz Cerknice, Andrej Hren iz Cerknice, Franc Prudič iz Cerknice, Matija Krajc iz Grahovega, Josip Milave iz Cerknice, Franc Premrov iz Martinjaka, Josip Sigmund iz Žerovnice, Janez Zitnik iz Cerknice, Alojzij Pogačnik, župan v Cerknici, Franc Serko iz Cerknice, Jernej Trebar iz Cerknice, Matvez Završnik iz Cerknice in Matija Herbljan iz Žerovnice — vsi pristaši liberalne narodne stranke. Le-ti skovali so bili dne 26. maja l. l. ovadbo na prevzvišenega gospoda knezoškofa proti cerkniškemu kapelanu gospodu Frančišku Pešecu. V tej ovadbi so mej drugim gosp. Pešeca dolžili, da je povodom cerkniških občinskih volitev zažugal materam, da njihovih otrok ne bode pripustil k prvemu sv. obhajilu, če zadevni očetje ne volijo s katoliško stranko. Ovadbo je podpisalo uvodom navedenih 16 liberalnih junakov. Da je pa cela ovadba zadobila še bolj slovesno lice, podpisali so se kot „predstojništvo občine Cerknica“ in pritisnili še občinski pečat. — Radi te žaljive, kar z lepa izmišljene nesramne obdolžitve tožil je gospod Frančišek Pešec vse, ki so ovadbo podpisali bili, radi prestopka zoper varnost časti. V prvi instanci, pri c. kr. okr. sodišču v Cerknici, bili so vsi obtoženci oproščeni, češ, da sicer niso mogli dokazati resnice svoje obdolžitve, da so pa ravnali v dobri veri, ker se je po Cerknici res nekaj takega govorilo. — Zoper to razsodbo vložil je gosp. Pešec vsklic in včeraj vršila se je o tem vsklicna razprava pri deželnem sodišču. Predsedoval je gosp. dež. sod. nadsvetnik Levičnik, tožitelja zastopal je g. dr. Ivan Sušteršič, tožence pa je zagovarjal gosp. dr. K. Treo iz Postojine. Sodišče je vsklicu gosp. Fran. Pešeca popolno ugodilo in vse obtožence obsodilo na globe, kojih skupna svota iznaša 475 gld. — za slučaj neiztirljivosti pa na primerni zapor od 5 do 8 dni. Tudi morajo vsi obtoženci nerazdeljno plačati vse stroške. Ta razsodba naslanja se na sledeče razloge: Z inkriminirano ovadbo obdolžili so obtoženci gosp. Pešeca javno nenavnega dejanja, ki ga utegne v mislih ljudij zaničljivega storiti ali ponižati. Če bi se obtoženci hoteli izogniti kazni, morali bi dokazati resnico svoje obdolžitve. V tem oziru zaslišalo se je čez 45 prič, a nijedna ni kaj sličnega potrdila. Izgovor obtožencev, da se je po Cerknici govorilo, da je g. Pešec izrekel zadevno pretenje in da so se zmatrali kot občinski zastopniki opravičene in zavezane v inte-

Sedaj položi „veliki mojster“ desnico secipijendovo na obrito kožo ovčino. Ko čuti ta srčne vtirpljeje in telesno gorkoto, prepričan je, da ima pred sabo človeka. „Veliki mojster“ zapové in nesrečnež sune bodalo v otipano mesto. Takoj na to ga odvedó v bližnjo sobano. Tu mu odvežejo oči in prinesó na krožniku krvaveče srce umorjene žrtve. To srce mora nabosti na bodalo in nesti k velikemu mojstru. Jedro tega ostudnega obreda je to, da nastopni vitez kadoš misli, da je umoril človeka. Če potem tudi spozna, kako smešno vlogo je igral pri tej glumi, vendar je dokazal, da je sposoben in pripravljen, za framasonstvo storiti vsak zločin. In to popolnoma zadostuje. Zgodovina dokazuje, da ta obred ni prazna šala, ampak da vitezi kadoši v javnosti izvršujejo, kar jih je naučila ta peklenska pedagogika. Omenjamo nekatere umore, katere so brezdvomno zvršili prostozidarji.

Kako je umrl Gambetta? O njegovem umoru se je toliko govorilo, a nič trdnega zvedelo. „Ženska ga je ustrelila iz privatnega sovraštva.“ A, če je bil Gambetta žrtva ženskih spletk, zakaj niso one ženske vjeli in kaznovali? Čudno: oni, ki so bili znani kot prijatelji Gambettini, so najbolj skrbeli, da resnica ni prišla v javnost in da je morilka ušla kazni. Kako se je moglo to zgoditi? Gambetta je bil že davno poslanec, bil je že minister, ko se je udal političnemu toku in vstopil v ložo. A svoje samostojnosti ni izgubil nikdar. Lož ni obiskal, bil

je prostozidar le po imenu. A „bratje“ so pritiskali nanj, hoteli so, da bi bil on tako slepo orožje v rokah framasonskih voditeljev, kakor so bili drugi ministri, kakor so francoski ministri tudi dandanes. Gambetta se je branil. Vse leže so agitirale proti njemu, dokler ni propadel. A ostal je priljubljen ljudski tribun tudi po prvem padcu. Čakal je pri-ložnosti, da se zopet povspne do vlade. Bil je izvoljen in je sedaj očitno kazal nasprotstvo do prostozidarjev, kateri so ga prvič vrgli. A v ložah se je govorilo: Gambetta ni naš mož. Br. . Gambetta nas je izdal. Kadoši so vedeli, kaj to pomeni. Da odvrnejo jezo ljudstva od svoje družbe, najeli so žensko, ki je zvršila umor. Framasonski sodniki so zato skrbeli, da je ušla kazni. Pri pogrebu Gambettinim so „žalovale“ vse lože s tako izvanredno razsipnostjo, da ravno to ostenzivno „žalovanje“ potrjuje našo trditev. „Žrtva je bila mrtva, morilci so jo ovenčali s cveticami.“

Leta 1825 so imeli karbonarci, kateri se štejejo tudi k framasonom, na sumu karbonarca in framasona Jožefa Pontinija, da je izdal njihovo skrivno rovanje vladi. Obsodili so ga na smrt in naročili Farghiniju in Montanariju, da zvršijo umor. Na pravi framasonski način sta ga umorila. Jeden ga je izvalil kot prijatelja v samoto, drugi ga je zabodel z bodalom. Da bi si olajšala kazen, izpovedala sta zločinca vladi natanko, ves dogodek.

Vodja framasonov v Rimu, Nulio, slavil ju je v loži kot tovariša in mučenika. A l. 1848 so imeli tudi njega na sumu, da je izdajalec, ter ga zastropili.

Dne 15. nov. l. 1848 umrl je, zadet od framasonskega bodala, grof Rossi, slavni minister papeža Pija IX.

V španski nasledstveni vojski so bili voditelji revolucionarnega gibanja framasoni. Ljudstvo so nahujskali zoper kraljevo rodbino; l. 1868 je morala bežati kraljica Izabela. A monarhija se je vrnila. Framasoni so se tudi v tej polastili ž njim lastno spretnostjo najvplivnejših mest. Br. . Serrano je postal ministerski predsednik, br. . Prim, kateri se je nadejal, da kot vojskovodja dojde na vrhunec časti, le vojni minister. Iz zavisti, in užaljen, da loža ni njemu prisodila prvega mesta, nasprotoval ji je, zatiral od nje med ljudstvo zasejano gibanje in sklepal zoper ložino politiko zavezo z zunanjimi knezi. Dne 27. decembra l. 1870 je bil še prisoten pri framasonski seji. Br. . so zahtevali, da podpira njihovo teženje po ljudovladi. On se je najodločnejše izrekel, da kot minister monarhične države ne izda domovine. Ko se je odpeljal od seje, peljalo se je takoj nekaj „bratov“ za njim. Ko so ga dohiteli, zadelo ga je sedem krogelj v levo ramo. Nikdo ni kaznoval morilcev. Kako tudi? Najvišji sodniki, vo-jaki in uradniki španski so bili takrat in so večinoma še sedaj — framasoni. (Dalje sledi.)

resu občine napraviti inkriminirano ovadbo, — ne velja; kajti nijedna priča ni potrdila, da bi se o g. Pešecu kaj takega govorilo bilo. Če bi se pa tudi govorilo bilo, dolžnost obtoženceva bi bila, preje poizvedovati o resnici in zanesljivosti govorice, predno so napravili ovadbo. Sicer pa obtoženci niti opravičeni niso bili, nastopati v imenu občine, kajti občina se v tej stvari ni izrekla, ker je konstatirano, da v tej zadevi ni bilo nikake občinske seje. Obtoženci tedaj niso bili opravičeni nazivati se „Predstojništvo, Cerkniške občine“ in rabiti občinski pečat. (Tedaj je konstatirana naravnost zloraba občinskega pečata. Lepi občinski odborniki ti „narodnjaki“! Op. uredništva.) Sploh se zadevna ovadba niti vsem občinskim odbornikom v podpis predložila ni, kajti Cerknica ima 24 občinskih odbornikov, podpisanih je pa le 13, ker trije podpisani niso občinski odborniki. Zadevna ovadba je tedaj zasebni čin obtožencev. Toda tudi če bi bili opravičeno ravnali v imenu občine, bi jih to iz že navedenih razlogov ne oprostilo od krivde. — S tem prejeli so cerkniški mogotci zasluženost za ušnico, gosp. Pešec pa je dobil pravično zadostilo.

(Na Trsat ozir. v Reko-Opatijo) vozil bode v soboto, dne 5. oktobra (pred praznikom Marije rožnega venca) posebni vlak po zelo znižani ceni, veljavni za vse med Celjem-Ljubljano-St. Petrom in Trnovem ležeče postaje do Reke in nazaj. Odšel bode vlak iz Celja v soboto ob 6. uri 20 minut zjutraj in dospel v Ljubljano ob 9. uri istega dne dopoldne, v Reko pa ob 1. uri 55 minut popoldne. Udeleženci gorenjske in dolenske proge dospejo naj torej pravočasno v Ljubljano, da se v soboto ob 9. uri odpeljejo po južni železnici proti St. Petru-Reki. Povratna vožnja dovoljena je do vštete 18. oktobra, torej se udeleženci lahko pomudé na Trsat, v Reki in Opatiji dlje časa ter si lahko ogledajo omenjene kraje. Vozni listki dobivajo se v potovalni pisarni na Kongresnem trgu št. 17 (novo uršulinsko poslopje), kjer se dobé tudi natančna pojasnila.

(Prve cipe) prinesli so pretekle dni na trg. Sop teh (velikih) cip stane 20 do 25 kr. Pravi lov nanje prične se pa stoprav prve dni oktobra, ko jamajo dohajati trope takezvanih malih cip. Ljubljanski ciparji se že oborožujejo za dostojen vsprejem z limancami, „riro“, ragljami i. dr. Generalni štab ima svoje ležišče v to postavljenih utah na ljubljanskem močvirju in v mestnem logu.

(Razpisane učiteljske službe.) V črnomaljskem šolskem okraju so izpraznjena sledeča učiteljska mesta: Mesta učitelja in voditelja v Gribljah, v Božakovem in Cresenci z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem. Prčunje je vložiti službenim potom do 15. oktobra pri okrajnem šolskem svetu v Črnomlju.

(Shod v Brežicah.) Poslanec gospod Mihael Vošnjak sklical je dne 15. septembra t. l. volilni shod v Brežicah, da poroča o svojem državnozbornem poslovanju.

Zbrale se je ob 3. uri popoldne lepo število najodličnejših mož iz brežkega okraja, večinoma županov in občinskih odbornikov v veliki dvorani „Narodnega doma“.

Gosp. dr. Fran Firbas, c. kr. notar v Brežicah, izvoljen soglasno predsednikom, pozdravi prisrčno navzočega državnega in deželnega poslanca gosp. M. Vošnjaka, g. dr. Ivana Dečka in vse zbrane volilce ter proglasi zborovanje za otvorjeno.

Državni poslanec g. M. Vošnjak, raztolmačil je potem v obširnih potezah, zakaj je bilo ministerstvo Taaffejevo primorano odstopiti in kako se je sestavilo novo Windischgrätzovo ministerstvo. Razjasnjeval je dalje slavni početek, a manje slavni konec tiste prečudne parlamentarične prikazni, ki so jo krstili, koalicijo.

Najvažnejša točka celega predavanja bila so pojasnila o celjskem vprašanju in tu se je moral gospod poslanec prepričati, da vživa polno zaupanje mej svojimi volilci, kajti burni „živio“-klici odobravali so dotična izvestja poslančeva.

Deželni poslanec g. Jerman nameraval je tudi ta dan poročati o svojem delovanju v dež. zboru; po bolezní zadržan pa ni mogel spolniti svoje obljube. Deželni poslanec g. dr. Ivan Dečko nastopil je tedaj za svojega kolega, ter v jedrnatem govoru narisal stališče, koje zastopajo naši poslanci v dež. zboru. Povedal je, kaka krivica se godi Slovincem v upravnih deželnih vprašanjih. Slovenci, dobra tretjina vsega prebivalstva na Štajerskem, nimajo niti

jednega zastopnika v deželnem odboru, niti v dež. šolskem svetu.

Liberalna večina deželnega zbora skuša spodbiti nam še tisto trohico pravice, ki so nam zajamčene po zakonu. Slovenci poslanci imajo upravno nezno stanje v deželnem zboru, stavijo naj predloge še tako občno-koristne, obveljati ne more nobeden, že za to ne, ker so ga stavili slovenski poslanci.

Ko se je bilo letos vprašanje o ustanovitvi slovenske gimnazije zasukalo Slovincem v korist, takoj je bila skovala liberalna večina v zvezi z nemško-nacionalci v dež. zboru tisto famozno resolucijo, s koje je celo zažugala vladi, da ne sme vstreti pravičnim zahtevam Slovincem; tako podlemu postopanju nemške večine niso mogli naši poslanci drugače odgovarjati, kakor s tem, da so zapustili deželni zbor; barem ne bodo dalje nemški krivičnejši v navzočnosti slovenskih zastopnikov bili v obraz pravičnim in postavnim željam slovenskega prebivalstva.

Tudi to poročilo g. posl. dr. I. Dečka pridobilo je mej volilci občno priznanje.

Koncem oficijelnega dela zahvali se predsednik g. dr. Fran Firbas gospodom poslancem za njih trudapolno delovanje, kliče trikratni iz srca izvirajoči „Živijo!“ presvitlemu cesarju Francu Josipu I. kot vrhovnemu zaščitniku pravice in zakona v dragi nam domovini — Avstriji.

Sledeči dve resoluciji vsprejeli sta se jednoglasno:

1. Na volilnem shodu dne 15. septembra 1895 zbrani volilci iz skupine kmečkih občin brežkega okraja izrazijo svojemu državnemu poslancu gospodu Mihi Vošnjaku popolno zaupanje, odobrijo njegovo postopanje v državnem zboru v vseh točkah in se zahvalijo njemu in njegovim gospodom sodrugom za možato in vspešno delovanje v državnem zboru, osobito glede celjske gimnazije.

Gospod državni poslanec se ob jednem naprosi, delovati v bodočnosti na to, da se združijo vsi jugoslovanski, posebno pa slovenski državni poslanci v jedne parlamentarne skupine in da delujejo složno v vseh našega milega naroda tikajočih se vprašanjih. V slogi je moč! Sloga jači, nesloga tlači!

2. Na volilnem shodu dne 15. septembra 1895 zbrani volilci iz skupine kmečkih občin brežkega okraja odobravajo popolnoma postopanje slov. dež. poslancev, osobito njih izstop iz deželnega zbora onda, ko se je skovala famozna resolucija zoper celjsko gimnazijo.

Naprosijo se tudi naši deželni g. poslanci, da izvajajo iz tega izstopa in sploh iz postopanja nemške večine nasproti slovenskim težnjam najskrajnejše konsekvence, da ostanejo tudi za naprej v abstinenci in da vstopijo v deželni zbor le tedaj, če dobijo na merodajnem mestu poštena jamstva za to, da se bodo v bodoče podpirale, ne pa ovirale gospodarske in izobraževalne potrebe slovenskega prebivalstva na Južno-Štajerskem!

(Iz Šoštanja) se nam poroča: Gospod Miha Vošnjak, državni in deželni poslanec, bode dne 29. t. m. ob 3. uri pop. v Šoštanju v hotelu gospoda Miha Breznika poročal o delovanju v državnem in deželnem zboru. — Zeleti je na shodu obilne vdeležbe.

(„Preussische Jahrbücher“ o celjskem vprašanju.) Kako se postopanje naših nemškutarjev in liberalnih Nemcev obsoja celó na Nemškem, n. pr. v znanstveno-politiškem mesečniku „Preussische Jahrbücher“, o tem naj svedočijo sledeče krepke besede tega lista: „Če so tudi štajerski Nemci v kulturnem obziru bolje (?) napredovali od njihovih slovenskih sodeželanov, to še ni vzrok, da bi se slednjim smelo odrekati sredstva, s katerimi bi se oni na narodni podlagi razvijali. Ali se mar sme Slovincem zameriti, da smatrajo svoj jezik enakopravnim z nemškim, in da želijo, da se njihovi otroci po potrebi šolski omiki v lastnem jeziku izobražujejo za svoj prihodnji poklic? S tega stališča je bilo njih zahtevanje slovenske nižje gimnazije opravičeno, in protivanje Nemcev zoper to željo so Slovenci smatrali za gospodovalno poželjivost (herrschaftliche Tendenzen der Deutschen und Ausdruck kleinlicher Missgunst.) Razumno je torej, da so Slovenci za svojo opravičeno željo dobili v parlamentu podporo, in da se vlada tej želji ni mogla protiviti, ne da bi se jej strankarstvo očitalo. Čisto nerazumen pa je ugovor, da bi slovenska srednja šola v Celji bila nevarna za nemštvo sploh na Štajerskem. Ali se bodo mar nemški sta-

riši silili pošiljati svoje otroke v slovensko šolo? Ali je mar nevarnost, da bode slovenski gimnazijalec prekosil nemškega? Nemštvo bi moralo sploh stati na slabih nogah, ako bi se balo razširjenja slovenske omike!“

(Semuji po Slovenskem od 30. septembra do 5. oktobra.) Na Kranjskem: 30. septembra v Drnovem, na Dovjem, v Rovtahu, v Loki, Grosupljem, Mirni Peči, Mengšu, Novi Vasi (na Blokah), v Završih, Kostanjevici, Litiji; 1. oktobra v Metliki, Starem Trgu, pri Fari, na Jesenicah; 5. v Trzinu. Na Štajerskem: 30. septembra pri Sv. Barbri, St. Lovrencu, Marenbergu, Mureku, Šoštanju, Veržetu, Vildonu, Konjicah, Dolu pri Hrastniku; 5. oktobra pri St. Lovrencu (Slov. Gor.)

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Podružnica za Pliberk in okolico 17 gld. 23 kr.; loška ženska podružnica 100 gld. pokroviteljine po zastopnici gosposodi Jerici Dolenčevi v Loki; č. gosp. Anton Ostrožnik, župnik v Pamečah pri Slov. Gradcu, 4 gld.; g. Fran Fajdiga iz Sodražice 5 gld. 65 kr., nabranih med praškimi izletniki; po veleč. g. prvomestniku Tomu Zupanu je naslednja koroška, duhovščina mesto nagrobnega venca prof. Josipu Lendovšku nabrala v Dvoru in Vrbi 42 gld., in sicer so darovali č. gg.: Gr. Einspieler, Katnik, Knafljič, Krejči, prof. Hutter po 5 gld., Bergmann, Svatou, Kolarič po 3 gld., Bauer 2 gld., Kraut, Fric, Virnik, Sumah ter gg. posestnik Lapuš in tajnik Kandut po 1 gld. — Bog povrni blagim prijateljem slovenske mladine in obudi posnemalce!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. (Vabilo k društvenemu večeru.) katerega priredi katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Skofji Loki v svojih prostorih dne 29. t. m. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za ude je prosta, za neude 10 kr. — K obilnej udeležbi vabi najljubnejše odbor.

Telegrami.

Dunaj, 28. septembra. Vojaški zakonik z dne 26. t. m. objavlja Najvišjo pohvalo in priznanje vsem poveljnikom in vojaškim četam, ki so se udeležili letošnjih vojaških vaj; ob enem se tudi izraža Najvišja pohvala, da se tako vztrajno nadaljuje po pokojnem nadvojvodi Albrehtu pričeto delovanje.

Trst, 27. septembra. Pri tukajšnjem deželnem sodišču se je vršila danes obravnava proti najstjim mladeničem, ki so se udeležili demonstracije na predvečer 20. septembra. Sodišče je jednega oprostilo, ostale pa kaznovalo z zaporom od 2 tednov do dva meseca.

Praga, 27. septembra. Danes popoldne so pripeljali mestni organi na ročnem vozu štiri table z napisom „Nerodova ulice“ v Spornergasse ter so jih hoteli nabiti. Navzoči stražniški nadzornik pa je nabijanje preprečil, na kar so napise odpeljali v mestno hišo.

Sredec, 27. septembra. Vlada je imenovala pravosodnega ministra Minčevića bolgarskim zastopnikom pri rumunski vladi. Vodstvo pravosodnega ministerstva prevzame začasno ministerski predsednik Stoilov.

Pariz, 27. septembra. Belgijski kralj Leopold se poda v ponedeljek naravnost v Bruselj in Ostende.

Amsterdam, 27. septembra. Danes so pričeli štrajkati demantni brusilci, ker jim delodajalci niso dovolili njihovih zahtev. Od 7000 brusilnic je zaprtih 6500 z nad 12.000 delavci. Delavci zahtevajo, da delodajalci ne sprejmo nobenega v delo, ki ne pripada njihovi zadrugi. Le v dveh tovarnah se dela.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kot zdravilni volec že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodnem in mehurjem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč (I.) nortjo. 6 39

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Umrli so:

V bolnišnici:

25. septembra. Gregor Baklan, gostač, 70 let, kap. — Ignacij Bargij, plakovce, 42 let, titamus rheumatica.

V otroški bolnišnici:

26. septembra. Anton Dečman, delavčev sin, 20 mesecev, davica. — Gabrijela Štarc, pekova hči, 5 mesecev, črevesni katar.

Tuji.

26. septembra.

Pri **Malibu**: Triebenbacher, Mikulaschek, Konraetz, Gonnermann, Schmidt z Dunaja. — Welzin, Lacheta, Steinbrück iz Grada. — Schnitzer s Češkega. — Monti, Schmidburg iz Trsta. — Smolik z Reke. — Spoliar, Steinböck iz Budimpešte. — Häusler iz Novega Mesta. — Treo iz Pestoje. — Wohlback iz Zagreba. — Habesser iz Brna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Baumgarten iz Augsburga. — Keuschnigg iz Celovca.

Pri **avstrijskem caru**: Vdovič z Roba.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	50	Špeh povojen, kgr.	—	66
Rež,	6	80	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	6	80	Jajce, jedno	—	3
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	10
Ajda,	6	50	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	7	—	Telečje	—	70
Koruz,	7	50	Svinjsko	—	66
Krompir,	3	05	Kostrunovo	—	36
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	45
Grah,	10	—	Golob	—	16
Fižol,	12	—	Seno, 100 kgr.	—	2 05
Maslo, kgr.	—	94	Slama, 100	—	2 14
Mast,	—	66	Drya trda, 4 kub. m.	—	7 60
Špeh svež,	—	62	" mehka, 4 "	—	5 20

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
27	9. zvečer	742.2	14.0	brezv.	jasno	
28	7. zjutraj	742.2	9.1	brezv.	megla	0.0
	2. popol	740.9	21.9	pr. m. vzh.	del. oblak.	

Srednja večerajna temperatura 15.7° in za 23 nad normalom.

Na prodaj je

glasovir.

Več se izve v Kolodvorskih ulicah števil. 12. 577 2—1

Št. 726.

Razglas.

Na tukajšnji o. kr. obrtni strokovni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo se otvori z dnem 1. oktobra t. l. nov oddelek za

pletenje (klekljanje) čipk.

Za vstop v ta oddelek se je zglašiti v pisarni šolskega ravnateljstva (Zvezdarske ulice, Virantova hiša), kjer se dobé vsa potrebna pojasnila.

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol v Ljubljani, dné 20. sept. 1895.

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12** in na **Sv. Jakoba trgu št. 9** in ne morem vkljub marljivemu povpraševanju najti primerne prostora in ker sem moral spraviti blago iz jednega uže izpraznjenega skladišča v tako slabo kolarnico, da bi se v njej blago pri jesenskem vremenu gotovo poškodovalo, zato sem prisiljen, prodati nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

in vabim p. n. občinstvo, da me počasti z obilnim obiskom, z zagotovitvijo, da se ne bo nihče kesal, ki bo vporabil to za nakup ugodno priliko, ker ne bo nikdar več tako oenó kupil. — Z odličnim spostovanjem

M. Pakič,

trgovec z lesno robo, košarami, siti in rešeti,

žimo in morsko travo

v Ljubljani, šolski drevored. 415 12—5

P. n. Prav posebno si usojam opozarjati na

garantirano pristno žimo,

katero so predli moji delavei in jo nakupujem kot surovino v Bosni, na Ogerskem, Stajerskem in Kranjskem in jo potem dam prestí, tedaj gotovo lahko najceneje oddajam; ravno tako tudi na

Crin d' Afrique (morsko travo),

za katero sem prevzel od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique v Algiru** samorazprodajo za Ljubljano in Kranjsko vsled pisma z dné 15. sept. 1894.

Ravno tako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za trg in potovanje, žilnih tkanin, omrežij in pletenin za vrtné ograje, preprog iz lesa, torbilo za šolo in za dom, podnočnice iz slame in kokosa itd.

P. n. vnajmim naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku.

Svoječasno naznanjeno razprodajo moral sem vsled neke „ljubeznive“ ovadbe ustaviti, ker se je bila primerila formalna napaka. Sedaj mi je pa slavna obrtna oblast razprodajo dovolila.

Vozni red

avstrijskih državnih železníc, veljaven od 1. junija 1895.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettenu in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (ta vlak le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Poziv!

Dné 3. maja letošnjega leta umrl je v Smartnu pri Kranju velezasluženi rodoljub župnik **Janez Mesar**. Umrl je daleč od kraja, kjer je deloval več nego polovico svojega življenja, daleč od Bohinja. Ne bom popisoval njegovih zaslug za Bohinjsko dolino — vsaj se predobro znane. Le toliko rečem, da si je rajni gospod pridobil neveljivih zaslug za povadigo živinoreje v Bohinjski dolini in s tem, da je naučil Bohinjske delati sir po švicarski metodi.

Sezidal pa je tudi na Bistrici po mnogih težavah in zaprekah prekrasno farno cerkev, katera bo še poznim rodovom pričala, kako vnet da je bil za čast božjo.

Takemu možu spodobi se gotovo dostojni spomenik na kraju njegovega tolikoletnega truda in delovanja, in jaz mislim, da bi bilo najbolje, da se vzida v cerkev spominska plošča z njegovo podobo.

Pozivljam torej vse častilce ranjcega, njegove prijatelje in še posebno njegove nekdanje gg. duhovne pomočnike, da blagovolijo v ta namen kaj darovati in dotične doneske poslati podpisnemu.

Plošča bi se slovesno odkrila ali ob obletnici smrti rajnega, ali če bi ne bila še takrat zgotovljena, pa pozneje, ob polletnem času.

Boh. Bistrica, dné 27. septembra 1895.

S. Ažman,
župnik.

578 1—1

sobni slikar,
Fran Stare, v Ljubljani, Breg št. 20
priporoča se v izvrševanje
vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 230 26-26
z zagotovitvijo okusno-modernega dela proti zmerni ceni.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo pro-spešne (provzročujejo slast do jela, razsvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepijo želodec); rabijo pri razne-njanji in zapečenosti preobloženem želodcu iz jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim navódom velja 20 kr., tuat 2 gl., 3 tuat samo 4 gl. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

449 55 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvršno vpliva, s častno diplomo in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja
Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepi in zdravi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpré.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gl. 1.36, po 55 steklenic gl. 5.26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50—41

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največje in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih in ur s stojalom, budilnikov, zlatnino in srebrnino ua. ua.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je provzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najuljudneje.

Ceniki se zastoj razpošiljajo.

Edina zaloga bleklov in raznih pri-strojev za vozarenje slovite trdke Iv. Puch v Gradcu. 285 27

A. Vidis krasno uro, katera točno in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presenetljivo! Kje si jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju Čudnu v Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Tako jdiva, omislil si tudi jaz podobno uro.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič
v Ljubljani,
Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vlasti domačega in trnškega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumenasto platno, ožir, tkanino, vsakovrstno hlače, vino, vso podlogo in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste

glavne in žepne rute.

Izborna, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbi po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

monštrano, ciborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestencev, križev itd.

iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Filip Fajdiga

mizar in založnik
pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na izborna zalogo

najraznovrstnejšega pohištva

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila na vsakovrstno

hišno opravo

po nizki ceni.

Ilustrovani ceniki so na razpolago.

**Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopov**

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona
v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišče

Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi barvi, velja samo
55 1 goldinar.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig. Vsprejme tudi knjigovozna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocevna peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni. — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, katere tudi špalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p.n. občinstvu v vsakovrstna stavbna ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.

Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektar, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkev.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno stroko vteevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnatih barv v ploščevinastih posicah. Največja zaloga karbolinaja, maščobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnia kleparskih, ključarskih in kovno-Specialist tiskarskih del Specialist

v št. Vidu nad Ljubljano

za kritje zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbiro v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladšičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji, domača potvila tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob pricijah, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Streliske ulice št. 14 se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlataških del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sloer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, blize itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 1, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršiti. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarski mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarsko obrtnijo zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najnatančnejše izvrševanje vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorenc Elaznik

v Ljubljani, Sleri trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo izborna — zaloga galanterijskega blaga — po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodek in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Semenščice (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbi

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alozij Erjavce pr. Zor

čevljar — Ljubljana, Čeljske ulice 3

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katere izvršuje od najpriprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franco Benčar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

eliker v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkevna ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančnejše. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najpriprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkevna dela izvršil je že večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljše

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski likôr

iz planinskih zelišč

J. Klauerja v Ljubljani, pri voglu' pr. Skofijo

Ta specialiteta prve vrste

glede dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovalcu in v vseh boljših specerijah in v kavarah.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih nagrobnih spomenikov, prevzema in izvršuje vsa cerkevna umetna in stavbna kamnoseška dela po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

„pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborna urejeno podobarsko in pozlataško delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 32, 34

priporoča: Največjo zalogo različnih grobnih spomenikov iz mramora, granita, sijenita; križev s cveticami iz snežnobelega mramora itd. Plošč za pohištvo iz vsakobarvnih mramorjev. Strojarske plošče od gld 20.— naprej.

Delavnica za splošne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obris in računi brezplačno na razpolago.

Edina zaloga: Porfir kot priznано najtrši material za hodnike, veže, dvorišča in kleti; mramormozaike za tlak po cerkvah, vežah itd., in lepe smirgelcement-plošče od gld. 2.— □ m naprej. 173 84—29

Važno za kmetijstvo, tehnike in industrijo.

Amerikanske patentovane jeklene verige

katere niso zvarjene
iz tovarne tvrdke

Goeppinger & Comp. v Beli peči

Gorenjsko.

Unzerreissbar

Prednosti nasproti zvarjeni verigi: 1.) $2\frac{1}{2}$ večja gotovost proti prelomu; 2.) prihranitev pri teži; 3.) brezpogojna varnost. Izdelujejo se vsakovrstne verige za na noge in vodilne, adjustovane verige za krave, konje, pse, ojesa itd. itd. močne 18 do 65 mm.

Edina zaloga za Kranjsko pri

515 (12-5) **ERNESTU HAMMERSCHMIDT-u v Ljubljani**
na Nemškem trgu.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo
uvvedeno okusno in zdravo 395 26-16

gössko marčno pivo,

katere razpošilja tudi v sodčih in steklenicah.

Restavracija je priznано izvrstna z veliko dvorano za koncerte, družbe, društva itd., ter lepim senčnatim vrtom.

Kegljišče je na razpolago. Vhod tudi v Poljskih ulicah.

3 zlate
15 srebrnih
kolaja.
12 častnih in
priznanih
diplom.

250 2

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

Varstvena
znanka.

korneuburški živinoredilni
prašek,

dijetično sredstvo za konje in ovčad.

Z najugodnejšim vspehom rabi se že nad 40 let v vseh večjih hlevih proti pomanjkanju slasti, slabemu prebavljenju, v zboljšanje ukusnejšega in izdatnejšega mleka.

Škatlja velja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Pazi naj se na
varstveno znamko
in zahteva le
Kwizdov
Korneuburški
živinored. prašek.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
Korneuburg pri Dunaju.

331 20—7 II.

Dobiva se v
vseh
lekarnah in
droguerijskih
prodajalnicah avstro-
ogerskih.

Bančni in menjalni zavod

J. C. MAYER

v Ljubljani

se nahaja od danes nadalje

v Grumnik-ovi hiši,

Dunajska cesta šte. 6

poleg lekarne Piccoli.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurenice.

Srajce za gospode,
beli chifon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.70
šest " " 6.25 " 15.—
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.— do 1.40
šest " " 5.75 " 7.75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
šest gld. 4.50 do gld. 7.50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1.80 do 2.20.
Dvanajst manšet
od gld. 3.30 do 4.60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3.25 do 5.—

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

☛ Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 27

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdeloval-
nica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Franc Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi
cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole,
baldahini, bandera itd. itd., pa tudi
cela mašna obleka v najprilnejši
obliki. 12 24—18

Cerkveni paramenti.

Za pokrivanje kakor tudi za kritje barak

ponujamo v vsakej tudi največji množini

po najnižjih cenah

prima in secunda

☛ zarezane ☛

strešnike

(Strangfalzziegel)

kakor tudi nepremočni

strešni klej

(Dachpappe)

250 34 zavoj (to je 10 □ metrov) od 1 gld. 50 kr.
do 2 gld. 50 kr.

in

☛ nasade za dimnike ☛

F. P. Vidic & Comp.

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubše, da sem po potresu 18. aprila
opuстил prodajalnice v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odsej glavno zalogo 336 52—20

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

☛ samo ☛

na Starem trgu

(pod Tranžo) št. 1

poleg čevljarkega mosta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavljam dobro blago
po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani,

Stari trg. št. 1.

Služba občinskega tajnika

z mesečno plačo 34 gld. se razpisuje pri pod-
pisnem županstvu.

Prošnje s pričevali naj se vložijo do dne
20. oktobra t. l. 574 2—2

Županstvo na Blokah.

(Pošta Nova Vas pri Rakeku.)

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo pri-
znano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za
vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki,
istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi
krasno s prstnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošljem paramente in blago na izbero,
ali pa grem osebno k preč. in cenj. gospodom, da se
dogovorimo ustmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljšo blago, prosim častite
gg. naročnike, da blagovolé vpoštevati moje mnogo-
letno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost
pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo
natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zane-
sljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustano-
vljena l. 1789; in obilokrat premovana, istotako iz
najslavitejše lijske. Ker izdelujem predmete sama,
torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer
ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo di-
rektno iz tovarne, o čemur so se že mnogi na Dunaju
kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah
osebno uverili.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika,
v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno
l. 1870

Uradno opravičeni in zapriseženi

stavbinski inženir in stavbeni mojster

Jaromir Hanuš

priporoča se za izvrševanje vseh

v stavbinsko stroko spadajočih del,

prevzema poprave hiš po zelo nizkih cenah, naprave
vodovodov, načrtov in proračunov, mirjenje cest
in posestev itd.

Ustna ali pismena naročila prejemajo se v novi hiši
na Poljanskem predmestju nasproti domobranske
vojašnice. 518 17

Dunajska borza.

Dne 27. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	95	"
Avstrijska zlata renta 4%	121	60	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	30	"
Ogerska zlata renta 4%	121	70	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	15	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1053	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	404	20	"
London vista	120	25	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	90	"
20 mark	11	77	"
20 frankov (napoleonidor)	9	54 ^{1/2}	"
Italijanski bankovci	45	35	"
C. kr. cekini	5	69	"

Dne 27. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	50	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	—	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	50	"
Tisine srečke 4%, 100 gld.	146	—	"
Dunavske vravnave srečke 5%	130	75	"
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	75	"
Posojilo goriškega mesta	112	—	"
4% kransko deželno posojilo	99	25	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	70	"
Priporitetne obveznice državne železnice	222	25	"
" " južne železnice 3%	169	25	"
" " južne železnice 5%	131	—	"
" " dolenskih železnice 4%	99	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	201	gld. 50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	70	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	71	50	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—	"
Ljubljanske srečke	23	—	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	178	25	"
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3545	—	"
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	540	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	80	"
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	78	—	"
Montanska družba avstr. plan.	102	70	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169	—	"
Papirnih rubljev 100	129	37	"

☛ Nakup in prodaja ☛

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgub. pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

☛ Pojasnila ☛ v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
☛ naloženih glavnice ☛